

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

De filijs illegitime natis. Quæst. 68.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

debetur, vt mora interueniente & consilio Scribarum dissuadente, viro a proposito repudiandi desisteret.

Et per hoc patet solutio Ad obiecta.

QVÆST. LXVIII.

De filiis illegitime natis, in tres articulos diuisa.

Deinde considerandum est de filiis illegitime natis.

¶ Et circa hoc quaeruntur tria.

- ¶ Primo, vtrum qui nascuntur extra verum matrimonium, sint illegitimi?
- ¶ Secundo, vtrum illegitimi filij debeant ex hoc, damnum reportare?
- ¶ Tertio, vtrum possint legitimari?

ARTIC. I.

Vtrum filij qui nascuntur extra verum matrimonium, sint legitimi?

278

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod filij qui nascuntur extra verum matrimonium, sint legitimi. Quia secundum legem natus, legitimus filius dicitur. Sed quilibet nascitur secundum legem ad minus natura, quæ fortissima est. Ergo quilibet filius dicitur legitimus.

Tho. 4 d.
41. q. vni
ca, ar. 3.
q. 1. et
seq.

¶ 2 Præterea, Communiter dicitur, quod legitimus filius est, qui est de legitimo matrimonio natus, vel de eo quod in facie Ecclesie legitimum reputatur. Sed contingit quandoque, quod aliquod matrimonium legitimum repuretur in facie Ecclesie, quod habet impedimentum ne sit verum matrimonium, & tamen a contrahentibus in facie Ecclesie scitur: & si occulte nubant, & impedimentum nesciant, legitimum videtur in facie Ecclesie; ex quo per Ecclesiam non prohibetur. Ergo filij extra verum matrimonium nati, non sunt illegitimi.

SED contra, illegitimum dicitur quod est contra legem. Sed illi qui nascuntur extra matrimonium, nascuntur contra legem. Ergo sunt illegitimi.

RESPONDEO dicendum, quod quadruplex status est

est filiorum. Quidam enim sunt naturales & legitimi, sicut illi qui nascuntur ex vero & legitimo matrimonio. Quidam, naturales & non legitimi, ut filij qui nascuntur ex simplici fornicatione. Quidam, legitimi & non naturales, sicut filij adoptiui. Quidam, nec legitimi nec naturales, sicut spurij nati de adulterio vel de stupro: tales enim nascuntur & contra legem positiuam, & contra legem naturæ expressæ. Et sic concedendum est quosdam filios esse illegitimos.

Ad primum ergo dicendum, quod quamuis illi qui nascuntur ex illicito coitu, nascantur secundum naturam, quæ communis est homini & omnibus animalibus: tamen nascuntur contra legem naturæ, quæ est propria hominibus: quia fornicatio & adulterium & huiusmodi, sunt contra legem naturæ. Et ideo tales secundum nullam legem sunt legitimi.

Ad secundum dicendum, quod ignorantia excusat illicitum coitum à peccato, nisi sit affectata. Unde illi qui conueniunt bona fide in facie Ecclesiæ, quamuis sit impedimentum, dum tamen ignorent, non peccant, nec filij sunt illegitimi. Si autem sciant, quamuis Ecclesia sustineat quæ ignorat impedimentum, non excusantur à peccato, nec filij ab illegimitate. Si autem nesciant & in occulto contrahant, etiam non excusantur: quia talis ignorantia videtur affectata.

ART. II.

Vtrum filij illegitimi debeant ex hoc aliquod damnum reportare?

288

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod illegitimi filij non debeant ex hoc aliquod damnum reportare. Quia filius non debet puniri pro peccato patris, ut patet per sententiam Domini, Ezech. 18. Sed quod iste nascatur ex illicito coitu, non est peccatum proprium, sed peccatum patris. Ergo ex hoc non debet aliquod damnum incurrere.

¶ 2 Præterea, iustitia humana est extracta à diuina. Sed

Sed Deus æqualiter largitur bona naturalia legitimis & illegitimis filiis. Ergo & secundum iura humana filij illegitimi debent legitimis æquiparari.

SED contra est, quod dicitur Gen. 25. quod Abraham dedit omnia bona sua Isaac, & filij concubinarum largitus est munera: & tamen illi non erant ex illicito coitu nati. Ergo multo magis debent illi, qui ex illicito coitu nascuntur, hoc damnum reportare, quod non succedant in bonis paternis.

RESPONDEO dicendum, quod aliquis dicitur damnum ex aliquo incurrere dupliciter. Vno modo, per hoc quod ei subtrahitur, quod erat ei debitum; & sic filius illegitimus nullum damnum incurrit. Alio modo, per hoc quod ei aliquid non est debitum, quod aliis poterat esse ei debitum: & sic filius illegitimus damnum incurrit duplex. Vnum, quia non admittitur ad actus legitimos, sicut ad officia vel dignitates, quæ requirunt aliquam honestatem in illis qui hoc exercent. Aliud damnum incurrit, quia non succedit in hereditate paterna. Sed tamen naturales filij succedere possunt*, in sexta parte tantum. Spurij autem in nulla parte, quamuis ex iure naturali parentes eis in necessarijs providere teneantur. Vnde pertinet ad sollicitudinem Episcopi, ut utrumque parentum cogat ad hoc, quod eis provideant.

Al. septima.

Ad primum ergo dicendum, quod incurrere damnum hoc secundo modo*, non est poena: & ideo non dicimus, quod sit poena alicui, quod non succedit in regno alicui, per hoc, quod non est filius Regis: & similiter non est poena, quod alicui qui non est legitimus, non debentur ea quæ sunt legitimorum filiorum.

citat in corp.

Ad secundum dicendum, quod coitus illegitimus non est contra legem, in quantum est actus generativæ virtutis, sed in quantum ex prava voluntate procedit: & ideo filius illegitimus non incurrit damnum in his quæ acquiruntur per naturalem originem, sed in his quæ per voluntatem fiunt vel possidentur.

289
ca. 1. quæ
filij sine
legit. S.
ult. in
de nupt.

¶ *Utrum filius illegitimus possit legitimari?*
Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod filius illegitimus non possit legitimari. Quia cum enim distat legitimus ab illegitimo tantum est conuerso illegitimus a legitimo. Sed legitimus numquam fit illegitimus. Ergo nec illegitimus vnquam fit legitimus.

¶ 2 Præterea, Coitus illegitimus creat illegitimum filium. Sed coitus illegitimus numquam fit legitimus. Ergo nec filius illegitimus legitimari potest.

SED contra, Quod per legem inducitur, per legem reuocari potest. Sed illegitimitas filiorum est per legem positiuam inducta. Ergo potest filius illegitimus legitimari ab eo qui habet auctoritatem legis.

RESPONDEO dicendum, quod filius illegitimus potest legitimari, non ut fiat de legitimo coitu natus, quia coitus ille transfuit, & nunquam potest fieri legitimus, ex quo semel fuit illegitimus. Sed dicitur legitimari, in quantum damna quæ illegitimus filius incurrit, subtrahuntur per legis auctoritatem. Et sunt sex modi legitimandi.

¶ cap. 1. e.
danta, &
6. per ve-
nerabilē
extra qui
filij sine
leg
= ibidem
s. 13.

Duo secundum Canones, scilicet cum quis ducit in uxorem illam, ex qua filium illegitimum generauit, si non fuit adulterium; & per specialem indulgentiam, & dispensationem domini Papæ. Quatuor autem alij modi sunt secundum leges. Primus est, si pater filium naturalē curiæ Imperatoris offerat: ex hoc enim ipso legitimatur propter curiæ honestatem. Secundus, si pater in testamento nominet eum legitimum heredem, & filius postmodum testamentum Imperatori offerat. Tertius est, si nullus sit filius legitimus, & ipsemet filius seipsum principi offerat. Quartus est, si pater in publico instrumento vel cum trium testium subscriptione eum legitimum nominet, nec adiciat naturalem.

¶ Al. testa-
mento.

Ad primum ergo dicendum, quod alicui potest sine iniustitia gratia fieri, sed non potest aliquis damnificari nisi pro culpa: & ideo magis potest illegitimus fieri legitimus, quam est conuerso. Et si est legitimus,

imus,

timus, aliquando hereditate priuatur pro culpa: non tamen dicitur illegitimus filius, quia generationem legitimam habuit.

Ad secundum dicendum, quod actus illegitimus habet defectum intra se inseparabilem, quo legi opponitur; & idè non potest fieri legitimus. Nec est simile de filio illegitimo, qui non habet huiusmodi defectum.

SVPPLEMENTI
TERTIÆ PARTIS
PRIMI VOLVMINIS
FINIS.